

CURS DE FORMACIÓ EN SANITAT FORESTAL. MARRATXÍ

Els dies 18 i 19 d'octubre de 2016, de 8:30 a 14:30 s'ha realitzat un curs de formació a través de l'Ajuntament de Marratxí amb el títol "Actuacions de sanitat forestal en espais naturals"

El curs ha estat adaptat als problemes fitosanitaris del municipi de Marratxí, inclús s'ha realitzat una petita sobre "Salut de les plantes en jardineria. Anàlisi de plantes i control de problemes en plantes urbanes"

Els objectius genèrics del curs:

1. Que coneguin els problemes principals de sanitat forestal de Balears, com es fan els seus seguiments i aprofundir i conèixer les novetats, especialment, en escolítids, Processionària del pi, banyarriquer i organismes de quarantena.
2. Que sàpiguen com actuar davant d'un problema fitosanitari forestal.
3. Analitzar les prospeccions obligatòries europees i els protocols d'actuació e inspecció i perfeccionar la forma de la pressa de mostres.
- 4.- Conèixer la utilitat i els resultats obtinguts de la xarxa Balear de seguiment de danys en boscos.
- 5.- Conèixer com evitar la proliferació poblacional d'escolítids i la mortalitat de pins.
- 6.- Conèixer com actuar davant de la processionària del pi.
- 7.- Proporcionar idees de control per que es pugui proporcionar als voluntaris per col·laborar en la gestió de la sanitat forestal. (Per exemple caixes niu d'aus insectívores).
- 8.- Que coneguin quins controls i actuacions fer per evitar problemes en plantes urbanes. Anàlisi de plantes. Actuacions culturals.
- 9.- Que es conegui, com transmetre la informació de sanitat forestal entre tots els implicats.

1º hora: 8:30-9:20 LNV. Introducció sanitat forestal. Pàgina web.

Equilibri biològic i prevenció de plagues i malalties.

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT,
I AGRICULTURA
B I PESCA
/ DIRECCIÓ GENERAL
ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

Danys abiòtics: Sequera, Seguiment a parcel·les.

Quines mesures cal prendre per aconseguir una massa forestal en bon estat fitosanitari. Monitoreig i seguiment. Introducció legislativa, marc normatiu.

Pàgina web. Veure l'estructura. Cronogrames d'actuació.

2ª hora: 9:20-10:10 LNV . Introducció: Jardineria. Anàlisi de plantes. Control de problemes en plantes urbanes.

Salut de les plantes: Sòl, M.O., Recs, Adobs, Elecció de plantes, etc.

Fitosanitaris. Carnet de manipulador de productes fitosanitaris.

Equilibri biològic i prevenció de plagues i malalties.

Danys abiòtics: Sequera.

Danys abiòtics: plagues i malalties. Importància de la detecció precoç de les plagues i malalties. Actuacions preventives.

Problemes per Escocells, Claveguerams, Asfalt.

10:10 a 10:50 Descans

3ª hora: 10:50-11:50 SCS. Malalties. Organismes de quarantena.

Principals malalties: fongs, virus i bacteries

Noves plagues que estan per arribar. Els organismes de quarantena:

Phytophthora ramorum, *Gibberella circinata*, *Anoplophora chinensis*, *Xylella fastidiosa*, *Erwinia amylovora*, *Bursaphelenchus xylophilus*.

El risc d'introducció de nous problemes fitosanitaris: els organismes de quarantena; que son, quins son, problemàtica associada, mètodes de mostreig i seguiment.

Protocol de presa de mostres.

4ª hora: 11:50-12:30 LNV Proccionària del pi.

Breu cicle biològic. Com identificar-lo. Danys que causa.

Mètodes de control integral. Llindars de danys acceptables.

Prevenció de la proccionària. Actuacions contra la proccionària. Actuacions de control. Trampeig.

Endoteràpia.

5ª hora: 12:30-13:30 SCS. Perforadores del pi.

Perforadors dels pins: *Tomicus destruens* i *Orthotomicus erosus*.

Breu cicle biològic. Com identificar-lo. Danys que causa.

Mètodes de control integral. Llindars de danys acceptables.

Actuacions de control. Trampeig. Insectes depredadors.

Resolució direcció general. Sequera, actuacions en Faixes, línees elèctriques, etc.

Exemple actuacions al Parc Natural de Mondragó.

6ª hora: 13:30-14:45 LNV. Perforador de l'alzina: *Cerambyx cerdo*.

Breu cicle biològic. Com identificar-lo. Danys que causa.

Mètodes de control integral. Llindars de danys acceptables. Nivells d'afectació.

Actuacions especials a Arbres singulars 2016.

Trampeig.

Explicació del "PROYECTO DE MEJORA SANITARIA DEL HÁBITAT COMUNITARIO (9340 ENCINARES DE *Quercus ilex*), MEDIANTE EL CONTROL DE ÁRBOLES AFECTADOS POR HONGOS E INSECTOS, PRINCIPALMENTE LOS AFECTADOS POR EL BANYARRIQUER (*Cerambyx cerdo*) EN LA FINCA PÚBLICA DE BINIFALDÓ, 2017-2018".

DIA 19 D'OCTUBRE DE 2016. PRÀCTICA DE CAMP: LNV I SCS

Zones públiques de Marratxí: Parc de Sa cabaneta, San Marçal, etc.

HORARI: 8:30-14:30

1ª hora: 8:30-9:20 SCS. Eruga peluda (*Lymantria dispar*)

Breu cicle biològic. Com identificar-lo. Danys que causa.

Mètodes de control integral. Llindars de danys acceptables.

Actuacions de control. Trampeig.

2ª hora: 9:20-10:15 LNV. *Paysandisia archon* i *Rhynchophorus ferrugineus*

Perforadors de les palmàcies: *Paysandisia archon* i *Rhynchophorus ferrugineus*

Breu cicle biològic. Com identificar-lo i distingir-los. Danys que causen.

Cronograma d'actuacions.
Bones practiques culturals. Divulgació.
Situació actual a Mallorca 2016.

10:15 a 10:45 Descans

3-5ª hora: 10:45-14:00 LNV i SCS. Pràctica de camp

Equip de tractament fitosanitari de l'ajuntament.

Pràctica de polvorització contra la Processionària del pi.

Llei de prevenció de riscos laborals. EPIS.

Identificació de les principals plagues i malalties que poden afectar les masses forestals:

- a) Processionària del pi, (Tall de bosses, llevar postes. *Pinus halepensis*, *Pinus canariensis*, altres espècies de pins, *Cedrus*. Tractament per endoteràpia en jardineria.
- b) Perforadors dels pins: *Tomicus destruens* i *Orthotomicus erosus*. Millora de trampes.
- c) Perforador de l'alzina: *Cerambyx cerdo*. Millora de trampes, ver adaptacions.
- d) Principals fongs, bacteris i nematodes.

Veure situació fitosanitària de pinar, alzinar, ullastrar.

Veure danys en arbres. Saber identificar signes i símptomes d'aquestes plagues i malalties.

Com agafar mostres per al seu anàlisi en el laboratori.

Importància dels seguiments. Per què, Per a què. Explicacions.

Veure trampes Crosstrap, per *Cerambyx cerdo*, *Monochamus galloprovincialis*,

Veure trampes Garrafa, per *Cerambyx cerdo*.

Veure trampes Theyshon, Perforadors pins

Veure trampes G, Processionària i *Lymantria dispar*

Veure caixes niu d'aus insectívores. Normes de col·locació i seguiment

Veure caixa refugi de ratapinyades. Normes de col·locació i seguiment

Situació actual de altres arbres de jardineria, o de ribera: oms, pollancre, etc. altres problemes com *Xanthogalerua luteola*, etc, tall, futur, etc.

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT,
I AGRICULTURA
B I PESCA
/ DIRECCIÓ GENERAL
ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

6ª hora: 14:00-14:30 Qüestionari

El curs ha estat impartit pels tècnics del servei de sanitat forestal: Luís Núñez Vázquez i Sandra Closa Salinas.

El curs ha comptat amb la participació de 10 alumnes, personal de l'Ajuntament de Marratxí.

Foto del grup d'assistents

Servei de Sanitat forestal
Octubre 2016